

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)
ТА КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНА РОБОТА»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія)

Кваліфікація: Бакалавр. Середня освіта (Географія).

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Географія) /
Вчитель географії загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Центральноукраїнського державного
університету

імені Володимира Винниченка

Голова вченої ради

проф. Соболь Є.Ю.

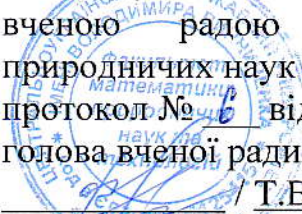
(протокол № 9 від 26 грудня 2022 року)

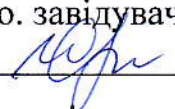
***Надано чинності та введено в дію**
наказом ЦДУ ім. В. Винниченка
№ 228/1-ун від 26.12.2022 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

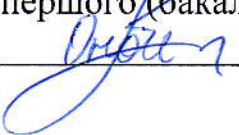
ПОГОДЖЕНО

вченою радою факультету математики,
природничих наук та технологій
протокол № 6 від 12 грудня 2022 р.
голова вченої ради
 / Т.В. Фурсикова /

ВНЕСЕНО

кафедрою природничих наук і методик їхнього
навчання
протокол № 7 від 19 грудня 2022 р.
в.о. завідувача кафедри
 / І.В. Сальник /

ПОДАНО

гарантом
освітньої програми «Середня освіта (Географія)
та краєзнавчо-туристична робота»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
 / ЛЮ.Ю. Онойко /

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; компетентності та очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі компетентнісного підходу підготовки фахівця у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), який отримує кваліфікацію «Бакалавр. Середня освіта (Географія)»; професійну кваліфікацію «Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Географія) / Вчитель географії загальної середньої освіти».

Освітньо-професійну програму розроблено *робочою групою* кафедри географії та геоєкології Центральноукраїнського державного університету (ЦДУ) імені Володимира Винниченка із залученням представників роботодавців, органів студентського самоврядування та зовнішніх стейкхолдерів: *Онойко Юрієм Юрійовичем*, кандидатом географічних наук, доцентом, доцентом кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; *Масловою Наталією Миколаївною*, кандидатом географічних наук, старшим викладачем кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; *Зарубіною Антоніною Володимирівною*, кандидатом географічних наук, доцентом, старшим викладачем кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; *Знахаренко Олександром Маратовичем*, представником роботодавців, заступником голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур»; *Павленко Світланою Олександрівною*, представником роботодавців, директором комунального закладу «Ліцей «Центральний» Кропивницької міської ради, вчителем географії; *Швецем Романом Володимировичем*, представником органів студентського самоврядування, старостою академічної групи ГК19Б факультету математики, природничих наук та технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; *Охріменком Миколою Миколайовичем*, представником органів студентського самоврядування, старостою академічної групи ГК21Б факультету математики, природничих наук та технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Листа Міністерства освіти і науки України №1/9-239 від 28.04.2017 р., методичних рекомендацій

щодо розроблення стандартів вищої освіти (схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол №3 від 29.03.2016 р.), проекту Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія) та Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р., який надає закладам вищої освіти право самостійно формувати освітні програми. Зміни внесені з врахуванням рекомендацій і зауважень, висловлених експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти під час акредитації освітньої програми в 2020 р. та 2021 р., наказу МОН України від 30.04.2020 р. №584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

При розробці освітньої програми, зокрема при формуванні переліку загальних компетентностей та результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)» («Гармонізація освітніх структур в Європі»). В освітньо-професійній програмі враховані вимоги і завдання Концепції Нової української школи, Державного стандарту базової середньої освіти та професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» щодо формування у майбутніх педагогічних працівників компетентностей, що забезпечуватимуть виконання професійних обов'язків на високому рівні в нових умовах. Також в даному проекті освітньої програми враховані всі вимоги пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», в якому зазначено право здобувача вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг і термін навчання бакалаврів;
- інтегральні та загальні компетентності;
- фахові компетентності за спеціальністю і спеціалізацією;
- перелік і обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- планування та організації освітнього процесу;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- ознайомлення абітурієнтів при вступі на навчання за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»;
- складання навчальних планів та робочих навчальних планів, які визначають перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС,

послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю;

- формування індивідуальних планів студента;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- атестації бакалаврів за відповідною ОПП.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- абітурієнти, які планують вступити на навчання до ЦДУ ім. В. Винниченка;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка;
- здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються в ЦДУ ім. В. Винниченка;
- викладачі ЦДУ ім. В. Винниченка, які здійснюють підготовку бакалаврів за відповідною ОПП;
- екзаменаційна комісія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за відповідною ОПП.

Освітньо-професійна програма погоджена з вченою радою факультету математики, природничих наук та технологій, схвалена та затверджена вченою радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньої програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

Profile of the Educational Program «Secondary Education (Geography) and Local Lore and Tourism Activity»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University Факультет математики, природничих наук та технологій Кафедра природничих наук, хімії, географії та методик їхнього навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр. Середня освіта (Географія). Вчитель географії загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	сертифікат про акредитацію освітньої програми №1448 виданий Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти від 29.04.2021 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Вступ на основі повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська (окремі освітні компоненти викладаються англійською мовою)
Термін дії освітньої програми	4 роки. Діє до наступної освітньої програми та її планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання географії, що передбачає застосування певних теорій та методів географічної, педагогічної та інших наук, впровадження інновацій в професійну діяльність. Формування загальних та професійних компетентностей, що забезпечують вільний доступ до працевлаштування та здобуття наступного рівня вищої освіти.	
3. Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність)	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.07 Середня освіта (Географія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, що має прикладну орієнтацію. Передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків вчителя географії у закладах загальної середньої освіти, організатора краєзнавчо-туристичної роботи.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна. Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення діяльності вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи. <i>Ключові слова:</i> бакалавр, вчитель, географія, педагогічна майстерність, професійні компетентності, методика навчання географії, краєзнавчо-туристична робота.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи. Вимагає проведення виїзних навчальних практик та виробничої (педагогічної) практики у школі
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Працевлаштування випускників:</i> Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Професійні назви робіт за національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010»: 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 1229.6 Керівник гуртка 2359.2 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою: другого (магістерського) рівня вищої освіти, 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, особистісно-орієнтоване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, розвивальні технології навчання. Освітні ресурси та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи з деяких дисциплін викладено в університетському віртуальному навчальному середовищі (Google classroom).
Оцінювання	Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на принципах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка». Критерії оцінювання знань з кожної дисципліни затверджуються кафедрою і доводяться до відома студентів на першому занятті. Система оцінювання включає: поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Основні форми підсумкового контролю: усні та письмові екзамени та заліки, захист курсових робіт, захист звітів з навчальних польових практик та виробничої практики в

	школі, кваліфікаційні экзамени.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.
Загальні компетентності (ЗК)	<p style="text-align: center;"><i>Системні компетентності:</i></p> <p>ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК2 – здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються.</p> <p>ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК4 – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК5 – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти та розв'язувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації, бути ініціативним та підприємливим (підприємницька компетентність).</p> <p>ЗК6 – навички забезпечення безпеки життєдіяльності та здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності.</p> <p style="text-align: center;"><i>Інструментальні компетентності:</i></p> <p>ЗК7 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8 – здатність до прийняття ефективних рішень у складних і непередбачуваних умовах у професійній діяльності, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).</p> <p>ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК10 – здатність спілкуватися та здобувати освіту державною мовою (як усно, так і письмово), використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності, розвивати мовно-комунікативні навички учнів.</p> <p style="text-align: center;"><i>Міжособистісні компетентності:</i></p> <p>ЗК11 – навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді, спілкуватись з представниками інших</p>

	<p>професійних груп різного рівня (соціальна компетентність); здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина (громадянська компетентність).</p> <p>ЗК12 – здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, дотримуватися гендерної рівності, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, виражати національну та культурну ідентичність, творчо самовиражатись (культурна компетентність), застосовувати соціальні навички (soft skills).</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1 – здатність демонструвати знання теоретико-методологічних основ та історії розвитку географічної науки, використовувати поняттєво-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).</p> <p>ФК2 – здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних комплексів.</p> <p>ФК3 – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; використовувати інновації у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.</p> <p>ФК4 – володіння методикою географічних та педагогічних досліджень, здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, застосовувати наукові методи досліджень, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК5 – здатність до виконання функціональних обов'язків вчителя географії та класного керівника, педагогічного мислення, осмислення та аналізу педагогічної дійсності, застосування творчого підходу, різних підходів до розв'язування педагогічних проблем і ситуацій, планування навчально-виховної роботи з дітьми, педагогами та батьками, застосування індивідуального підходу, розвитку творчих здібностей та критичного мислення в учнів, активізації пізнавальної діяльності, дотримання педагогічного такту, взаємодії з колегами на засадах партнерства; моніторингу власної педагогічної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб та професійного саморозвитку впродовж життя.</p> <p>ФК6 – здатність визначати і враховувати в освітньому процесі</p>

вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів, створювати сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, мотивувати учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, управляти учнівським колективом, організувати комунікацію учнів, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною, створювати рівноправне особистісно зорієнтоване (суб'єкт-суб'єктне), справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, розвитку у них позитивної самооцінки та я-ідентичності; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК7 – здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь та ціннісного ставлення, здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природника» Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи.

ФК8 – здатність моделювати зміст навчання географії відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, планувати, організовувати та конструювати процес навчання географії в школі відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, з врахуванням санітарно-гігієнічних вимог, основних дидактичних принципів, вікових та індивідуальних особливостей учнів; добирати і використовувати в освітньому процесі сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів, у тому числі й інформаційні та цифрові; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентісного підходу.

ФК9 – здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, аналізувати інформацію за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, використовувати ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та вирішення задач, пов'язаних із просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС.

ФК10 – здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

ФК11 – здатність до розуміння та пояснення особливостей фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; географічного аналізу закономірностей просторової диференціації ландшафтної

	<p>оболонки та прояву фізико-географічних закономірностей у межах океанів, материків, України та її регіонів.</p> <p>ФК12 – здатність пояснювати геоекологічні аспекти функціонування природно-техногенних систем, прагнення до збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, охорони ландшафтного різноманіття та біорізноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності, розуміти та пояснювати стратегію збалансованого розвитку людства.</p> <p>ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.</p> <p>ФК14 – здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціалізації (ФКС)</p>	<p>ФКС1 – здатність застосовувати знання теоретичних основ рекреаційної географії, краєзнавства та туризму в професійній діяльності, характеризувати закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України.</p> <p>ФКС2 – здатність організовувати краєзнавчо-туристичну роботу в закладах освіти, планувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристичні маршрути і тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.</p> <p>ФКС3 – здатність організовувати шкільне та туристичне краєзнавство, проводити краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, збирати, упорядковувати і використовувати краєзнавчі матеріали, працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації.</p> <p>ФКС4 – здатність розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; володіння методикою організації музейної справи.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання за спеціальністю (ПРН)</p>	<p style="text-align: center;"><i>Знання і розуміння</i></p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН1 – <i>знає та розуміє</i> теоретико-методологічні основи та історію розвитку географічної науки, зокрема, понятійно-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії, географічну номенклатуру;</p> <p>ПРН2 – <i>описує</i> основні механізми функціонування природних комплексів, суть територіальної організації суспільства, окремих їх компонентів, <i>класифікує</i> зв'язки і залежності між компонентами, <i>знає</i> причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;</p> <p>ПРН3 – <i>знає і розуміє</i> принципи і закономірності будови і функціонування ландшафтно-оболонки Землі, особливості фізико-географічних об'єктів і процесів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; <i>пояснює</i></p>

закономірності просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояв фізико-географічних закономірностей на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях, у межах океанів, материків, України та її регіонів; *розуміє* геоекологічні аспекти функціонування природно-техногенних систем та *усвідомлює* важливість охорони навколишнього середовища;

ПРН4 – *знає* психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів, вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації, сучасні теоретичні та прикладні основи методики навчання географії в закладі загальної середньої освіти;

ПРН5 – *знає* вимоги безпеки життєдіяльності й охорони праці в закладі загальної середньої освіти, санітарно-гігієнічні вимоги до організації освітнього процесу; володіє навичками забезпечення здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності;

ПРН6 – *знає* та *розуміє* закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

ПРН7 – *володіє* базовими знаннями з дисциплін суспільно-гуманітарної підготовки, оцінює і прогнозує політичні, економічні, соціальні, культурні процеси та явища.

Уміння

Студент:

ПРН8 – *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; *орієнтується* у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі; *здійснює пошук і критично оцінює* інформацію, *оперує* нею у професійній діяльності, ефективно та вільно *передає* географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; ефективно *використовує* інновації у професійній діяльності, створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;

ПРН9 – *застосовує* базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних комплексів;

ПРН10 – *географічно мислить, критично сприймає* інформацію; *пояснює* основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; *встановлює* географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН11 – *встановлює* закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах;

ПРН12 – *складає* різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, *аналізує інформацію* за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами; *застосовує* ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та для вирішення задач, пов'язаних з

просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС;

ПРН13 – *володіє* методикою географічних та педагогічних досліджень, *виконує* польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, *застосовує* наукові методи досліджень, *інтерпретує* отримані результати досліджень, *застосовує* їх у професійній діяльності;

ПРН14 – *застосовує* набуті географічні та психолого-педагогічні компетентності, сучасні методики й освітні технології, в тому числі й інформаційні, для формування в учнів ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь та ціннісного ставлення, здійснення міжпредметних зв'язків та формування основ цілісної природничо-наукової картини світу, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природничача» Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи;

ПРН15 – *виконує* функціональні обов'язки вчителя географії та класного керівника, педагогічно мислить, *аналізує* педагогічну дійсність, застосовує творчий підхід до педагогічної діяльності, різні підходи до розв'язування педагогічних проблем і ситуації, *планує* навчально-виховну роботу з дітьми, педагогами та батьками, *застосовує* індивідуальний підхід, *розвиває* творчі здібності та критичні мислення в учнів, *активізує* пізнавальну діяльність, *дотримується* педагогічного такту; *моніторить* власну педагогічну діяльність, *визначає* індивідуальні професійні потреби та професійно саморозвивається впродовж життя.

ПРН16 – *враховує* в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів; *застосовує* методики психодіагностики у школі з метою здійснення диференційного навчання і оптимізації навчально-виховного процесу, *прогнозує* розвиток та виховання особистості дитини, результати конкретних педагогічних впливів, *створює* сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, *мотивує* учнів та *організовує* їхню пізнавальну діяльність, конструктивно та безпечно *взаємодіє* з учасниками освітнього процесу;

ПРН17 – *володіє* основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою зі спеціальності та предметної спеціалізації, а також *володіє* однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності та предметної спеціалізації;

ПРН18 – *моделює* зміст навчання географії відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, *планує, організовує та конструює* процес навчання географії в школі відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог, основних дидактичних принципів, вікових та індивідуальних особливостей учнів, *добирає і використовує* в освітньому процесі сучасні та ефективні методики і технології навчання, в тому числі й інформаційні та цифрові; *оцінює та моніторить* результати навчання учнів на засадах компетентісного підходу; реалізує краєзнавчий підхід на

	<p>уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.</p> <p style="text-align: center;">Комунікація</p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН19 – <i>організовує</i> співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності; <i>взаємодіє</i> з колегами на засадах партнерства та спілкується з представниками інших професійних груп різного рівня, <i>залучає</i> батьків до освітнього процесу на засадах партнерства;</p> <p>ПРН20 – <i>розуміє</i> значення культури як форми людського існування, <i>цінує</i> різноманіття та мультикультурність світу, <i>виявляє повагу</i> та <i>цінує</i> українську національну культуру, <i>виражає</i> національну та культурну ідентичність, творчо самовиражається, <i>застосовує</i> соціальні навички (soft skills), керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу, співробітництва та гендерної рівності, педагогічно підтримує осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p style="text-align: center;">Автономія і відповідальність</p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН21 – самостійно <i>організовує</i> процес навчання, <i>створює</i> рівноправне особистісно зорієнтоване (суб'єкт-суб'єктне), справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, <i>розвиває</i> в учнів позитивну самооцінку та я-ідентичність, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху; реалізовує свої права і обов'язки як члена суспільства та допомагає реалізуватися учням, усвідомлює цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина, поширює дані цінності серед учнів; <i>здатний реалізовувати</i> свої права та обов'язки як члена суспільства;.</p>
<p>Програмні результати навчання за спеціалізацією (ПРНС)</p>	<p>ПРНС1 – <i>застосовує</i> знання теоретичних основ рекреаційної географії, краєзнавства та туризму в професійній діяльності, характеризує закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України.</p> <p>ПРНС2 – <i>моделює, організовує та проводить</i> краєзнавчо-туристичні заходи, <i>вміє розробляти</i> туристські маршрути та тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.</p> <p>ПРНС3 – <i>організовує</i> шкільне та туристичне краєзнавство, <i>проводить</i> краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, <i>збирає, упорядковує і використовує</i> краєзнавчі матеріали, <i>вміє працювати</i> з різними джерелами краєзнавчої інформації</p> <p>ПРНС4 – <i>розробляє</i> різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій;</p>

	<i>володіє методикою організації музейної справи.</i>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Робоча група: 3 кандидати наук; 2 представники роботодавців; 2 представники органів студентського самоврядування.</p> <p>Гарант освітньої програми та керівник робочої групи: Онойко Юрій Юрійовича – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центрального українського державного університету імені Володимира Винниченка.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, які відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, а також висококваліфіковані спеціалісти, представники роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики. - обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень географічних об'єктів і систем; - технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі; - використання баз для проведення навчальних і виробничої практик в інших освітніх установах (за договорами про співпрацю).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ЦДУ: https://www.cuspu.edu.ua/ua/ - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Google classroom; - пакет MS Office; - навчальні і робочі навчальні плани; - графіки навчального процесу; - навчальні та робочі програми дисциплін; - силабуси навчальних дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми навчальних і виробничих практик; - методичні вказівки щодо виконання курсових робіт;

	<ul style="list-style-type: none"> - критерії оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти; - пакети комплексних контрольних робіт; - методичні рекомендації до державної атестації.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива індивідуальна за бажанням студента. Кредити, що отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива індивідуальна за бажанням студента. Згідно «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачене.

2. Перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Розподіл змісту навчальної програми та навчальний час за навчальними дисциплінами підготовки

Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові освітні компоненти			
1.1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням	4	екзамен
ОК 2	Історія та культура України	4	екзамен, залік
ОК 3	Філософія	3	екзамен
ОК 4	Іноземна мова	3	залік
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 7	Фізичне виховання	4	залік
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
ОК 9	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік
ВСЬОГО ЗА 1.1. ЦИКЛОМ		27	
1.2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.2.1. Дисципліни професійної підготовки			
ОК 10	Психологія	4,5	залік, екзамен
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта	10	екзамен, екзамен, залік
ОК 12	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків	3	залік
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням	7,5	залік, залік, екзамен
ОК 13	Методика навчання географії	6,5	екзамен
ОК 14	Загальне землезнавство	3,5	екзамен
ОК 15	Картографія з основами топографії	3,5	екзамен
ОК 16	Гідрологія	3,5	екзамен
ОК 17	Метеорологія і кліматологія	3,5	екзамен
ОК 18	Геоморфологія з основами геології	4,5	екзамен
ОК 19	Географія населення	3,5	залік
ОК 20	Шкільний курс географії	3	екзамен
ОК 21	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3	залік
ОК 22	Ландшафтознавство	3	екзамен
ОК 23	Географія материків і океанів	6	екзамен, екзамен
ОК 24	Регіональна економічна і соціальна географія	6	залік, екзамен
ОК 25	Економічна і соціальна географія України	6	залік, екзамен
ОК 26	Фізична географія України	5	залік, екзамен
ОК 27	Основи суспільної географії	3,5	залік
ОК 28	Інноваційні технології навчання географії / Innovative technologies of teaching geography	3	екзамен
ОК 30	Рекреаційна географія	3	екзамен
ОК 31	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 32	Краєзнавство і туризм	5	екзамен
ОК 33	Методика організації краєзнавчо-туристичної	3	екзамен

	роботи		
ОК 34	Географія Кіровоградської області	3	залік
ОК 35	Розробка та організація туристських турів та маршрутів / Development and organization of tourist tours and routes	3	залік
ОК 29	Оглядові лекції до Атестації : психологія – 4 г., педагогіка – 4 г., фах – 16 г.	1,5	
	Всього	113,5	
1.2.2. Курсові роботи			
ОК 41	Курсові роботи:	3	диф. залік, диф. залік
ОК 41.1	Курсова робота з географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін	1,5	диф. залік
ОК 41.2	Курсова робота з методики навчання географії / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи	1,5	диф. залік
	Всього	3	
1.2.3. Практична підготовка			
ОК 36	Виробнича практика	18	диф. залік, диф. залік
	- педагогічна у закладах освіти	7,5	диф. залік
	- педагогічна у закладах освіти	10,5	диф. залік
ОК 37	Навчальна практика	4,5	залік, залік, залік
	- пропедевтична з психології	1,5	залік
	- пропедевтична з педагогіки	1,5	залік
	- пропедевтична з фаху	1,5	залік
	Навчальні практики (фахові)	11	залік, залік, залік
ОК 38	Комплексна географічна практика	3	залік
ОК 39	Комплексна фізико-географічна практика	3,5	залік
ОК 40	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика	4,5	залік
	Всього	33,5	
	ВСЬОГО ЗА 1.2 ЦИКЛОМ	150	
2. Вибіркові освітні компоненти*			
ВК 1 – ВК 12	вибіркові дисципліни з каталогу	60	залік
	Всього	60	
	ВСЬОГО ЗА 2 ЦИКЛОМ	210	
АТЕСТАЦІЯ			
A-1	Кваліфікаційний екзамен з географії та краєзнавчо-туристичної роботи	1,5	
A-2	Кваліфікаційний екзамен з педагогіки, психології, методики навчання географії та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи	1,5	
	Всього	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

* Студент обирає одну дисципліну із кожного переліку, затверджених вченою радою університету, зокрема і дисципліни циклу загальної підготовки.

Обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг вибіркової частини – 60 кредитів ЄКТС (25%).

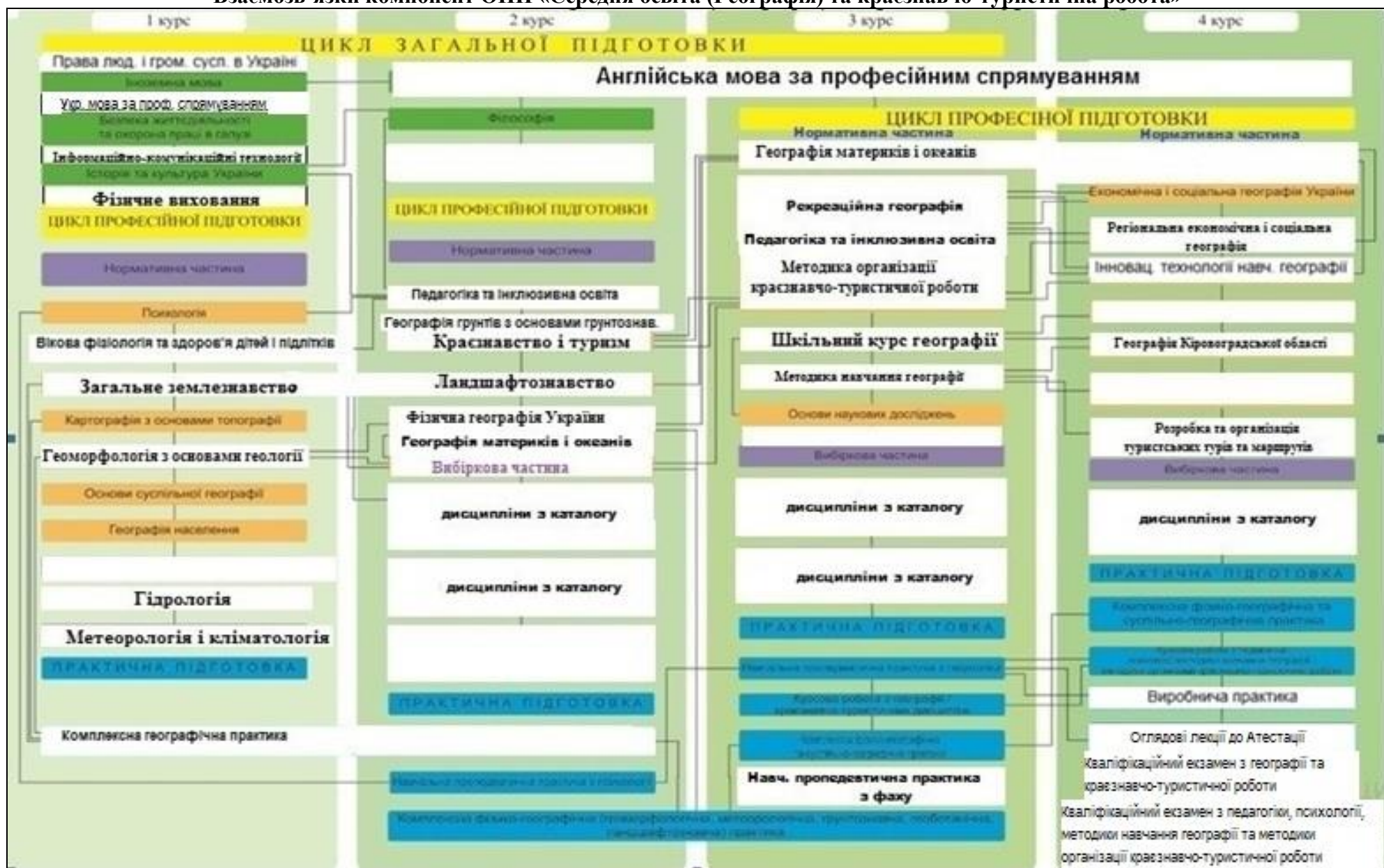
2.2. Структурно-логічна схема ОПП «Середня освіта (Географія) та красназнавчо-туристична робота»

Логічна послідовність компонент ОПП за семестрами

Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)
1 семестр	
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 2	Історія та культура України
ОК 4	Іноземна мова
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології
ОК 7	Фізичне виховання
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ОК 9	Права людини та громадянське суспільство в Україні
ОК 10	Психологія
ОК 12	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків
ОК 14	Загальне землезнавство
ОК 15	Картографія з основами топографії
ОК 18	Геоморфологія з основами геології
2 семестр	
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 2	Історія та культура України
ОК 4	Іноземна мова
ОК 7	Фізичне виховання
ОК 10	Психологія
ОК 16	Гідрологія
ОК 17	Метеорологія і кліматологія
ОК 18	Геоморфологія з основами геології
ОК 19	Географія населення
ОК 27	Основи суспільної географії
ОК 38	Комплексна географічна практика
3 семестр	
ОК 3	Філософія
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта
ОК 21	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства
ОК 22	Ландшафтознавство
ОК 26	Фізична географія України
ВК 1	1 дисципліна з каталогу
ВК 2	1 дисципліна з каталогу
ОК 37	Навчальна практика – пропедевтична з психології
4 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта
ОК 23	Географія материків і океанів
ОК 26	Фізична географія України
ОК 32	Красназнавство і туризм
ВК 3	1 дисципліна з каталогу
ВК 4	1 дисципліна з каталогу
ОК 39	Комплексна фізико-географічна практика

5 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта
ОК 13	Методика навчання географії
ОК 20	Шкільний курс географії
ОК 23	Географія материків і океанів
ОК 31	Основи наукових досліджень
ВК 5	1 дисципліна з каталогу
ВК 6	1 дисципліна з каталогу
ОК 37	Навчальна практика – пропедевтична з педагогіки
ОК 39	Комплексна фізико-географічна практика
6 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 13	Методика навчання географії
ОК 25	Економічна і соціальна географія України
ОК 30	Рекреаційна географія
ОК 33	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи
ВК 7	1 дисципліна з каталогу
ВК 8	1 дисципліна з каталогу
ОК 37	Навчальна практика – пропедевтична з фаху
ОК 41	Курсова робота з географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін
ОК 40	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика
7 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 24	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 25	Економічна і соціальна географія України
ОК 28	Інноваційні технології навчання географії / Innovative technologies of teaching geography
ОК 34	Географія Кіровоградської області
ВК 9	1 дисципліна з каталогу
ВК 10	1 дисципліна з каталогу
ОК 36	Виробнича практика – педагогічна у закладах освіти
ОК 40	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика
8 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 24	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 35	Розробка та організація туристських турів та маршрутів / Development and organization of tourist tours and routes
ВК 11	1 дисципліна з каталогу
ВК 12	1 дисципліна з каталогу
ОК 36	Виробнича практика – педагогічна у закладах освіти
ОК 41	Курсова робота з методики навчання географії / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 29	Оглядові лекції до Атестації: психологія – 4 г., педагогіка – 4 г., фах – 16 г.
А-1	Кваліфікаційний екзамen з географії та краєзнавчо-туристичної роботи
А-2	Кваліфікаційний екзамen з педагогіки, психології, методики навчання географії та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи

Взаємозв'язки компонент ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» проводиться у формі двох кваліфікаційних екзаменів. Перший кваліфікаційний екзамен (А-1) є теоретичною частиною атестації і включає запитання для перевірки рівня сформованості компетентностей з географії (загального землезнавства, географії материків і океанів, фізичної географії України, економічної і соціальної географії України, регіональної економічної і соціальної географії) та краєзнавчо-туристичної роботи (краєзнавства і туризму). Другий кваліфікаційний екзамен (А-2) – це практична частина атестації, яка передбачає виконання завдань з педагогіки, психології, методики навчання географії та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи. Кваліфікаційні екзамени проводяться в усній формі.

Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу **кваліфікації**: *«Ступінь вищої освіти – Бакалавр. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)»*; **професійної кваліфікації**: *«Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Географія) / Вчитель географії закладу загальної середньої освіти)»*.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Положення_Атестація_ЦДУ_02.20203.PDF.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК; ФК; ФКС) обов'язковим компонентам (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41								
ЗК1	+	+	+	+	+	+		+	+																																								
ЗК2						+				+	+		+																									+	+										
ЗК3																																								+	+	+	+						
ЗК4	+		+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+																		
ЗК5													+																										+	+									
ЗК6							+	+				+																											+	+									
ЗК7					+						+		+																													+							
ЗК8								+		+	+																																						
ЗК9			+			+									+	+																											+						
ЗК10	+			+	+																																												
ЗК11										+	+	+		+																										+	+								
ЗК12		+								+	+	+		+																											+	+							
ФК1														+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+											+						
ФК2															+			+	+					+																					+				
ФК3	+					+									+	+						+	+																							+			
ФК4												+		+																														+	+	+	+		
ФК5												+		+																															+	+			
ФК6						+					+	+																																	+	+			
ФК7											+	+		+																															+	+			
ФК8						+		+		+	+	+	+																																+	+			
ФК9																+									+																			+	+	+	+		
ФК10															+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+											+	+	+	+			
ФК11															+		+	+	+				+	+	+			+																		+			
ФК12																	+	+	+					+	+			+																					
ФК13																				+					+	+			+	+															+	+			
ФК14												+		+																																+	+	+	+

Продовження таблиці 4

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41		
ФКС1																											+			+	+		+	+	+	+						+	
ФКС2							+	+				+																+		+	+		+	+		+			+				+
ФКС3						+																							+	+		+	+		+			+				+	
ФКС4																													+	+		+	+		+			+				+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН; ПРНС) обов'язковими компонентами (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41						
ПРН1														+					+			+	+	+	+	+	+		+		+																
ПРН2														+						+			+	+			+	+				+															
ПРН3														+		+	+	+				+	+	+			+					+															
ПРН4										+	+		+																	+	+										+						
ПРН5								+					+																													+					
ПРН6																				+					+	+			+		+																
ПРН7	+	+	+	+	+	+		+	+																																						
ПРН8	+					+								+	+					+		+	+	+	+	+	+	+		+		+											+				
ПРН9														+		+	+	+				+	+	+			+																				
ПРН10														+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+				+				+										+			
ПРН11																			+					+	+		+			+												+	+				
ПРН12															+								+	+	+	+															+	+	+	+			
ПРН13												+																					+									+	+	+	+		
ПРН14					+					+	+		+							+									+												+						
ПРН15											+	+		+						+																						+	+		+		
ПРН16											+	+																														+	+				
ПРН17	+			+	+																																										
ПРН18					+		+		+	+	+	+								+										+	+											+	+		+		
ПРН19										+	+		+																													+					
ПРН20		+	+							+	+	+		+																																	
ПРН21										+	+	+																															+				
ПРНС1																																											+	+	+		
ПРНС2							+	+				+																																	+		
ПРНС3																																												+	+	+	+
ПРНС4																																														+	

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2023/VZYO/Положення_про_забезпечення_якості_2022_зі_змінами.pdf

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету та кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь у заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою, рейтингових дослідженнях закладу вищої освіти.

Положенням визначається зміст, технології, методи і засоби роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників і студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників університету, дозволяє розробити політику, цілі, гарантії якості, шляхи досягнення цих цілей і є основою постійного покращення якості освітніх послуг.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон «Про освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Концепція розвитку педагогічної освіти, затверджена Наказом МОНУ № 776 від 16 липня 2018 р.
4. Лист МОНУ від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм».
5. Лист МОНУ від 28.04.2017 № 1/9-239 «Зразок освітньо-професійної програми для першого та другого рівнів вищої освіти».

6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОНУ від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу МОНУ від 30.04.2020 № 584).
7. Національна рамка кваліфікацій. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011%D0%BF#Text>
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. Київ: Видавництво «Соцінформ», 2010.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
11. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". file:///C:/Users/Profy/Downloads/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7_2736.pdf

Корисні посилання:

1. ESG. http://ihed.org.ua/images/pdf/standards_andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED (МСКО) 2011. http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011_en.pdf
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013. http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced_fields-of-education-training-2013.pdf
4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
5. Національний освітній глосарій: вища освіта. http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf
6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>
7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно аналітичний огляд. http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf
8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf

Додаткові джерела:

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система 2015 р. Довідник користувача (переклад українською мовою). http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka_reform/natsionalna-komandaekspertiv-here/materiali-here.html
2. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. <https://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subjectbenchmark-statements>
3. EQF-LLL – European Qualifications Frameworkfor Lifelong Learning. https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf
4. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. <https://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>